

POSTANOWIENIE

9 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 9 kwietnia 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku Z.Z.

z udziałem P.K.

o rozgraniczenie,

na skutek skargi kasacyjnej Z.Z.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie

z 16 kwietnia 2025 r., II Ca 985/24,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu odpisu niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.

(M.T.)

UZASADNIENIE

Wnioskodawczynie Z.Z. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie z 16 kwietnia 2025 r., wydanego w sprawie z udziałem P.K. o rozgraniczenie.

Uczestnik wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie od skarżącej na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (zob. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów SN z 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53). Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (zob. postanowienie SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

W ocenie skarżącej oczywista zasadność skargi przejawia się w naruszeniu przez Sąd Okręgowy w procesie orzekania przepisów proceduralnych, tj. art. 232 w zw. z art. 278 i art. 235 w zw. z art. 386 § 4 i art. 13 § 2 k.p.c., a także prawa materialnego, tj. art. 153 k.c. oraz § 3 i § 4 rozporządzenia Ministra Spraw

Wewnętrznych i Administracji oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 14 kwietnia 1999 r.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczególności czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. Szczególna podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przy tym samodzielnego, czyli odrębnego od podstaw kasacyjnych wskazania i wykazania naruszenia konkretnego przepisu prawa (procesowego lub materialnego), które jest oczywiste i bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęte skargą orzeczenie jest wadliwe i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania.

Uzasadnienie wniosku oparte na tej przesłance wymaga przedstawienia argumentacji prawnej zmierzającej do wykazania kwalifikowanego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego orzeczenia oraz podstaw kasacyjnych (zob. postanowienia SN z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z 5 października 2007 r., III CSK 216/07 i z 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11). Uzasadnienie wniosku nie może sprowadzać się do powtórzenia, choćby w zmodyfikowanej formie, uzasadnienia podstaw kasacyjnych, jak również być sformułowane w sposób, który wymagałby oceny ich zasadności, gdyż nie jest ona możliwa na tym etapie postępowania i w składzie Sądu dokonującego wstępnej oceny skargi kasacyjnej pod kątem występowania w sprawie przesłanek określonych w art. art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zapoznanie się z treścią wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do wniosku, że skarżący nie przedstawił argumentacji potwierdzającej, że Sady orzekające w sprawie dopuściły się rażącego naruszenia

prawa. Argumenty zawarte w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej stanowią bowiem raczej próbę zakwestionowania poczynionych przez nie ustaleń faktycznych.

Argumentacja skargi kasacyjnej sprowadza się w rzeczywistości do zarzutu, że Sąd drugiej instancji nie dokonał żadnych własnych ustaleń w sprawie, ograniczył się do powtórzenia postępowania administracyjnego oraz postępowania przed Sądem I instancji. Wbrew twierdzeniom strony skarżącej Sąd ten przeprowadził postępowanie oraz wydał rozstrzygnięcie w oparciu o całokształtowy materiał.

Skarżący zarzucił również naruszenie przepisów prawa materialnego. Wskazać jednak należy, że źródłowym stanem prawnym dla nieruchomości objętych niniejszym postępowaniem są wyniki postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych oraz kolejne rozgraniczenie dokonane pomiędzy właścicielami działek w 1975 r., na skutek którego poprzednicy prawni stron ustalili przebieg granicy. Sąd drugiej instancji wskazał, że stan granic nie uległ zmianom. Granice działek były ustalone zgodnie z obowiązującym prawem w odpowiednim postępowaniu.

Zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego uzasadnienie oczywistej zasadności skargi nie może poprzestawać na prostym odwołaniu do naruszeń prawa wskazanych w podstawach kasacyjnych. Uzasadnienia przyczyn kasacyjnych, kwalifikujących przyjęcie skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy nie może doszukiwać się w uzasadnieniu podstaw, niezależnie od tego, że chodzi w tym wypadku o zupełnie odmienne metody argumentowania (zob. postanowienia SN z 31 stycznia 2020 r., II CSK 432/19; z 15 grudnia 2006 r., III CZ 93/06; i z 18 kwietnia 2012 r., I CSK 520/11). Skutecznym argumentem za powołaną we wniosku przyczyną przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie mogła być w konsekwencji wskazana przez skarżącą „konieczność rozpatrzenia” naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego ani ogólne stwierdzenie, że doszło do naruszenia wskazywanych przez skarżącą przepisów.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 3 w zw. z art. 108 i art. 13 § 2 k.p.c. oraz przy uwzględnieniu § 5 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Ewa Stefańska

(M.T.)

[SOP]